Հաստատված է
Տնտեսագիտության և կառավարման
ամբիոնի _N 4_ նիստում
“__22__”_նոյեմբեր_2022թ.
_____

ԱՄԲԻՈՆԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2022

1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Հաշվետու տարում ամբիոնի ուսումնական աշխատանքների ծրագրված ծավալը, կատարված ուսումնական աշխատանքի ծավալը:
Ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմը /ՊԴԱ/ հաշվետու տարվա ընթացքում իրականացրել է ուսումնական աշխատանքների պլանավորված ծավալը՝ 13361 ուսումնական աշխատանքների ծավալի ժամանակաքանակը բաշխվել է դասախոսների միջև, որը վերանայվել և հստակեցվել է հաշվի առնելով հեռակա ուսուցման ընդունելության արդյունքները: Աշխատանքային պլանի առաջին կիսամյակի կատարողականը քննարկվել է ամբիոնի նիստում, ինչպես նաև հաստատվել են ներակայացված հաշվետվությունները: Ուսումնական աշխատանքների առաջին կիսամյակի պլանավորված ծավալն ըստ ուսումնական պլանի համապատասխանում է կատարված աշխատանքների ծավալին: Ամբիոնի դասախոսները ապահովել են ծանրաբեռնվածությամբ նախատեսված դասաժամերը: Կատարվել են առարկայական ուսումնամեթոդական փաթեթների վերանայումներ և լրամշակումներ: Մասնավորապես վերանայվել են կառավարում մշակույթի ոլորտում կրթական ծրագիրը և նրանում բովանդակված առարկայական նկարագրերը, որը ըստ նախատեսված կարգի մինչև 2022-2023 ուս.տարվա ավարտը կներկայացվի հաստատման սահմանված կարգի համապատասխան: Վերանայվել է նաև Կրթության կառավարում մագիստրոսական ծրագիրը, որում ընդգրկված ընտրովի դասընթացներն համալրվել են ձևաչափին համապատասխան առարկայական նկարագրերով, թեմատիկ տրոհումով: Ատեստավորվել են նաև ավարտական աշխատանքները և մագիստրոսական թեզեը՝ տրվել է խորհրդատվություն աշխատանքների հետագա բարելավման նպատակով: Ընդհանրացնելով, կարող ենք նշել, որ հաշվետու տարում Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմը կատարել է ուսումնական աշխատանքների նախատեսված ծավալը: Ամբիոնի աշխատակազմը առերես դասերի հետ միասին սահուն կերպով իրականացրել է նաև առցանց ուսուցում՝ համալսարանի կրթության էլեկտրոնային կառավարման բաժնի կողմից մշակված ընթացակարգի համաձայն: Այսպիսով, ամփոփելով վերոնշյալը, կարող ենք փաստել, որ ամբիոնը ապահովել է ուսումնական գործընթացի անընդհատությունը և նախատեսված աշխատանքների ծավալների կատարումը:
Հաշվետու տարում ամբիոնի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրության մոտեցումներն ու քաղաքականությունը, որքանով է այն նպաստել

ուսանողակենտրոն ուսուցմանը:
Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական կազմի կողմից իրականացված աշխատանքները համապատասխանում են բուհի և ամբիոնի առաքելությանը, առաջադրված նպատակներին և խնդիրներին: Ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակները, ուսանողակենտրոն ուսուցման մեթոդների կիրառումը և գիտական գործունեության արդյունքների ինտեգրումը դասավանդման գործընթաում նպաստում են ամբիոնի կրթական ծրագրերի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների ձեռքբերմանը: Մասնավորապես վերաձևակերպվել են <<Կառավարում ըստ ոլորտի>> և <<Կրթության կառավարում>> կրթական ծրագրի վերջնարդյունքները, որնց ձեռքբերումը հստակ նշված է յուրաքանչյուր դասընթացների շրջանակում:
Դասավանդման մեթոդները միտված են ուսանողակենտրոն մոտեցմանը՝ ուսուցման բոլոր փուլերում խրախուսելով ուսանողի անհատական զարգացումը, մասնագիտական կարողությունների աճը, մասնագիտական գիտելիքների ձեռքբերումը, որոնք նպաստում են ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների կատարմանը, ինչպես նաև անհատական վերլուծական ունակությունների և քննադատական ու ստեղծագործական մտածողության դրսևորմանը: Ուսուցման և դասավանդման մոտեցումներն ապահովում են գիտելիքների աստիճանական ավանդում՝ ըստ բարդության, ինչպես նաև հմտությունների և կարողությունների անընդմեջ զարգացում՝ ըստ մասնագիտական ծրագրերի հիմնական պահանջների:
Դասավանդումը ներառում է դասախոսություններ, սեմինարներ, գործնական /անհատական/ պարապմունքներ, խորհրդատվություն և գործնական դասընթացներ:
Դասախոսությունների ընթացքում թեմաները ներկայացվում են ընդլայնված և համահունչ փաստերի հաջորդականությամբ: Սեմինարների ընթացքում իրականացվում են խմբային և անհատական քննարկումներ և անդրադարձի կատարում՝ նպատակ ունենալով ուսանողների մոտ զարգացնել քննադատական, ստեղծագործական մտածողություն:
Գործնական պարապմունքներն ուղղված են խնդիրների լուծմանը, որոշման կայացմանը, փաստաթղթերի վերլուծությանը և թեմատիկ քննարկումներին: Ուսանողների ինքնուրույն ուսմանը նպաստելու համար՝ առավել խորը գիտելիքներ ձեռքբերելու նպատակով կատարվում են անհատական խորհրդատվություն, անհատական հետազոտական աշխատանքի և ինքնազարգացման աջակցում՝ լրացուցիչ նյութերի տրամադրման միջոցով:
Ամբիոնի նիստերի ընթացքում քննարկվում և վերանայվում են դասավանդման նյութերի և

ռեսուրսների արդիականացման շուրջ կատարված աշխատանքները՝ նպատակ ունենալով ապահովել դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների արդյունավետությունը:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմի գիտամանկավարժական որակները համապատասխանում են «Կրթության կառավարում» «Կառավարում (ըստ ոլորտի)» կրթական ծրագրերի սահմաններում շնորհվող որակավորումներին: Յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի առարկան դասավանդվում է միայն համապատասխան նեղ մասնագիտական գիտելիքներ և փորձառություն ունեցող մասնագետի կողմից, որոնք դիտարկվում են դասալսումների ընթացքում, այնուհետև արդյունքները քննարկվում են ամբիոնի նիստում:

Հաշվետու տարում արձանագրվել են մասնագետների որակի բարձրացման ցուցանիշներին համապատասխան արդյունքներ: Այս հարցում առավելապես կարևորվել է ուսանողներից հետադարձ կապը, ամբիոնի վարիչի և որակի պատասխանատուի կողմից դասալսումների իրականացումը: Ամբիոնի վարիչի կողմից արձանագրված նկատառումները և աշխատանքի բարելավման առաջարկները ներկայացվել են ամբիոնի քննարկմանը: Հարկ է նշել, որ դասախոսների մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործմանն նպաստում են նաև նրանց ակտիվ մասնակցությունը տարբեր միջոցառումներին՝ գիտաժողովներ, սեմիներներ և կլոր սեղաններին և այլն:

Այսպիսով, կարող ենք փաստել, որ հաշվետու տարում ամբիոնի կողմից իրականացված գործընթացները նպատակաուղղված են եղել մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան դասավանդման և ուսումնառության արդյունավետ մեթոդների ընտրությանը՝ նպաստելով ուսանողակենտրոն ուսուցման սկզբունքների կիրառմանը:

Հաշվետու տարում ամբիոնում կիրառված ուսանողների գնահատման համակարգը, գնահատման բաղադրիչների ձևավորման մոտեցումները, ուսումնառության արդյունքներից հետ կապը և ակադեմիական ազնվության ապահովմանն ուղղված աշխատանքները:

Ուսանողների գիտելիքների գնահատման մեթոդաբանությունը հիմնվում է ուսանողների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների օբյեկտիվության և չափելիության սկզբունքի վրա՝ փաստող, ուղղորդող և խրախուսող գործառույթներով:

Գնահատվում են ուսանողի՝ ա. գիտելիքը, բ. ունակություններն ու կարողությունները, գ. ինքնուրույնությունը և ակտիվությունը: Ուսանողի անհատական մասնագիտական աճը օբյեկտիվ դիտարկելու նպատակով գնահատման կարգի համաձայն գնահատում է դիմորդի նախնական գիտելիքները և ելքային արդյունքների համապատասխանությունը:

Դասընթացների գնահատման մեթոդներն են՝

- տեսական դասընթացների պարագայում՝ գրավոր թեստային, ստուգողական աշխատանքներ, միջանկյալ գրավոր և/կամ բանավոր քննություն, ինքնուրույն նախագծեր, հաշվետվություններ, էսսեներ (խոհագրություններ) և բանավոր և գրավոր ներկայացումներ (պրեզենտացիաներ),
- գործնական դասընթացների պարագայում՝ գրավոր թեստային, միջանկյալ գրավոր և/կամ բանավոր քննություն, ինքնուրույն նախագծեր, բանավոր հարցումներ և հարցազրույցներ, էսսեներ և պրեզենտացիաներ:

Հետազոտական աշխատանքների (կուրսային աշխատանք, հաշվետվություն, ավարտական աշխատանք, մագիստրոսական թեզ) գնահատումն իրականացվում է առանձին՝ հանձնաժողովի կողմից՝ սահմանված գնահատման կարգի համաձայն:

Գնահատման ընթացքում կիրառվում է տառային և վարկանիշային գնահատում (100 միավոր), համաձայն յուրաքանչյուր առարկայի գնահատման համար ընտրված բաղադրիչների: Վերաձևակարպվել են կրթական ծրագրի վերջնարդյունքը ըստ՝ մասնագիտական գիտելիքի և իմացության, գործնական մասնագիտական կարողությունների, ընդհանրական (փոխանցելի) կարողությունների:

Ուսանողների գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչների մոդել-ընթացակարգերի համաձայն՝

- հստակեցվել են ընթացիկ հանձնարարականների, գործնական աշխատանքների գնահատման բաղադրիչները և չափանիշները, Էլեկտրոնային հարթակում գնահատվող հանձնարարությունները
- մշակվել են նաև կուրսային աշխատանքի բովանդակային մասի գնահատման սանդղակը թեմայի վերաբերյալ ուսանողի տիրապետման և ներկայացման մակարդակների:

Ակադեմիական ազնվություն ապահովման նպատակով աշխատանքները ստուգվում են համեմատելով նախորդ տարիների աշխատանքների հետ, թեմաները ընդհանրական խնդիրներից իջեցվել են տեղային խնդիրների բացահայտման և լավագույն փորձի ուսումնասիրության մակարդակի: Խրախուսվում է համեմատական վերլուծության և բենչմարքինգի կիրառումը մագիստրոսական թեզերում, կուրսային և ավարտական աշխատանքներում:

Նշենք նաև, որ գիտելիքների ստուգումը իրականացվում է ընթերակայի անմիջական

մասնակցությամբ, որը նպաստում է գնահատման օբյեկտիվությանը: Գործում է նաև բողոքարկման համակարգը սահմանված կարգի համաձայն:

Վերոնշյալ գործընթացների իրականացումը՝ կիրառված ուսանողների գնահատման համակարգը, գնահատման բաղադրիչների ձևավորման մոտեցումները, ուսումնառության արդյունքներից հետադարձ կապի ապահովումը, ակադեմիական ազնվության մեխանիզմների կիրառումը հաշվետու տարում նպաստել են ուսուցման որակի բարելավմանը:

Հաշվետու տարում ամբիոնի նիստերում քննարկված հիմնական հարցերը, իրականացված աշխատանքների գնահատման և բարելավման ուղղությամբ ընդունված որոշումները և հաստատված մեխանիզմները:

Ստորև առանձնացվել և ամփոփ ներկայացվել են ամբիոնի նիստերում պարբերաբար քննարկված հիմնական հարցերը՝

- Էլեկտրոնային կառավարման Google Classroom հարթակում իրականացվող աշխատանքների բարելավում՝ 2022թ. հունվարի 21-ի նիստ N 6, 2022թ. փետրվարի 18-ի N7
- ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի որակի բարձրացում՝ 2022թ.ապրիլի 13-ի նիստN 9, Նոյեմբերի 22-ի նիստ N 4
- աշխատանքների կատարման ընթացքի և արդյունավետ ուսուցման կազմակերպման վերաբերյալ այլ հիմնահարցերը 2022թ. հունվարի 21-ի նիստ N 6
- քննարկվող հիմնական հարցերից է նաև մասնագիտական պրակտիկաների կազմակերպումը՝ 2022թ. հունվարի 21-ի նիստ N 6, 2022թ. փետրվարի 18-ի N7, 2022թ. սեպտեմբերի 16-ի նիստN 2 .
- Գիտական հոդվածների և բարձր վարկանիշ ունեցող պարբերականներում մասնագիտական նյութերի տպագրման հարցը 2022թ.Մայիս 16-ի N 10, Հունիսի 8-ի նիստ N 11, 2022թ. սեպտեմբերի 16-ի նիստ N 2
- որակի ապահովման ծրագրի քննարկում և հաստատում՝ 2022թ. սեպտեմբերի 16-ի նիստ N 2, ՊԻԳԲ շրջափուլի առանձին գործընթացները իրականացվում և պարբերաբար քննարկվում են բոլոր նիստերի ընթացքում
- ամբիոնի կողմից իրականացվող կրթական երկու ծրագրերի բարելավման և վերանայման աշխատանքները 2022թ. սեպտեմբերի 16-ի նիստN 2
- համագործակցությունների և ամբիոնի գործունեության մի շարք այլ առաջնային հարցեր՝ 2022թ. սեպտեմբերի 16-ի նիստ N 2, Նոյեմբերի 22-ի նիստ N 4,

Պրոֆեսորադասախոսական կազմը							
	Կանայք	Դոկտոր	Պրոֆեսոր	Գիտ. թեկն.	Դոցենտ	Ասիստենտ	Դասախոս
Հաստիքային	4	-	-	7	5	1	1
Համատեղող	4	-	1	4	4	-	2
Ժամավճարային	-	-	-	-	-	-	

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոնը ուսումնամեթոդական գործունեությունը հաշվետու տարում:
Ամբիոնում մեծ ուշադրություն է դարձվում ուսանողներին ԱՈՒՄՓ փաթեթների տրամադրմանն ու դասավանդման էլեկտրոնային հարթակում տեղադրված նյութերի որակի ապահովմանը: 2022թ. հունվարի 21-ի նիստի № 6 արձանագրությամբ քննարկվել և հաստատվել են II կիսամյակի առարկայական փաթեթները: Առարկայական նոր փաթեթներին համապատասխան կազմվել են Էլեկտրոնային դիտանյութեր (սլայդներ): Դրանք ներկայացվում են առցանց ուսուցման ընթացքում՝ նպաստելով դասախոսությունների յուրացմանը: Google classroom ձևաչափով էլեկտրոնային հարթակում ուսանողներին հասանելի են բոլոր դասախոսությունների էլեկտրոնային տարբերակները, անհրաժեշտ գրականության ցանկը, տեղադրված ուսումնամեթոդական վերանայվա նյութերը: Առդեմ ուսուցման ընթացքում դասընթացները իրականացվում են ինտերակտիվ դասախոսությունների ու սեմինար պարապմունքների հիմքով: 2022թ. սեպտեմբերիի 20-ի № 2 արձանագրությամբ քննարկվել և հաստատվել են՝ I կիսամյակի առարկայական փաթեթները, իսկ I կիսամյակի դասալսումների գրաֆիկը հաստատվել է հոկտեմբերի 17 N3 նիստով: Արդյունքները քննարկվել են ամբիոնի նիստում ներկայացնելով ամբիոնի վարիչի որակի պատասխանատուի և գործընկերային դասալսումների վերաբերյալ նկատառումները և առաջարկվել են բարելավման ուղիները: 2022-2023 ուսումնական տարում ամբիոնի ՊԴԱ կողմից հրատարակվել են երեք ուսումնամեթոդական աշխատանքներ՝

- Ս.Ա. Դալլաքյան՝ Մարքեթինգային գործունեությունը արվեստում
- Արմեն Բեջանյան, Վահան Սարգսյան և այլոք՝ Հոգեբանական վարժանքներ
- Գրիգոր Մնացականյան, Վարսենիկ Սարգսյան՝ Կազմակերպությունների սնանկացումը և տնտեսաիրավական կարգավորումը:

Ամբիոնի ուսումնական աշխատանքներում կարևորվում է նաև ամբիոնի վարիչ Ռիտա Գևորգյանի այցը Իտալիայի Մաչերատայի հաալսարան, որտեղ նա հանդես եկավ դասախոսություններով 2022/23 ուսումնական տարվա հրավիրյալ դասախոս անհատական շարժունության երկամսյա ծրագրի շրջանակում «Տնտեսագիտության և իրավունքի» ֆակուլտետի մագիստրոսական ծրագրով սովորող ուսանողների համար: «Ռազմավարական կառավարման դասընթացում ընդգրկված մագիստրոսները բացի տեսական գիտելիքներից՝ հնարավորություն ունեցան նաև զարգացնել գործնական հմտություններ, որոնց ձեռքբերման լավագույն միջոցներից են հենց իրավիճակային վերլուծության կիրառումը: Մինչ դասընթացի սկիզբը մագիստրոսների հետ իրականացվել է որոշակի նախապատրաստական աշխատանք՝ վերլուծելով հաջողության հասած ընկերությունների ռազմավարությունները, որի ընթացքում ուսանողները ներկայացրեցին իրենց նկատառումները և դատողությունները: Նախքան դասընթացի ներկայացումը ուսանողներին Մաչերատայի համալսարանի «Տնտեսագիտության և իրավունքի» ֆակուլտետի դեկան Ելենա Չեդրոլայի հետ քննարկվել է դասընթացի տեսական և գործնական ասպեկտները, որն այնուհետև հաստատվել է Մաչերատայի համալսարանի «Տնտեսագիտության և իրավունքի» ֆակուլտետի նիստում: Դասընթացը հաջողությամբ ավարտած ուսանողները ստացան սահմանված կրեդիտային միավոր:

Ամբիոնի ՊԴԱ մասնակցությունը միջազգային կոնֆերանսներին և սեմինարներին, `

- Rita Gevorgyan "Strategic Planning and Implementation Process by the Usage of Hoshin Kanri Matrix" , AIP Conference
- Светлана Даллакян Кластеризация как инструмент повышения конкуренто способности социальной-экономического развития региона , "VII международной научно-прак-тической конференции «Технологии социальной работы в различных сферах жизнедеятельности»,
- Svetlana Dallaqyan 4th World Conference on Management, Business and Economics, 02 – 04 December 2022 | Paris, France
- Sasunik Melikyan “Developing Interdisciplinary Postgraduate Programmes and Strengthening Research Networks in Geoinformation Technologies in Armenia and Kyrgyzstan”, Erasmus+ GeoTAK workshop, October
- Սասունիկ Մելիքյան Էրասմուս+ ծրագրի շրջանակներում իրականացվող <<Հայաստանում և Ղրղզտանում աշխարագրական տեղեկատվական

տեխնոլոգիաների ոլորտում հետբուհական միջառարկայական կրթական ծրագրերի մշակում և հետազոտական կապերի ուժեղացում>> նոյեմբերին. Իսպանիա, ք. Վալենսիա կազմակերպված համաժողովին

- Լուսինե Անգելուշ՝ ՀՀ-ի կողմից ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ իրականացվող լեզվական քաղաքականության հարցի շուրջ, ՀՀ ԳԱԱ 11-րդ միջազգային գիտաժողով

Ամբիոնի աշխատակիցների ուսումնամեթոդական հրատարակումների քանակը					
Դասագրքեր			Ուսումնական ձեռնարկներ		
ՀՊՄՀ դասիչով	ՀՀ ԿԳՆ դասիչով	Այլ դասիչներով	ՀՊՄՀ դասիչով	ՀՀ ԿԳՆ դասիչով	Այլ դասիչներով
					երեք

Ամբիոնի մեթոդական կոնֆերանսների և սեմինարների քանակը									
Միջազգային		Հանրապետական		Քաղաքային		Համալսարանական		Ամբիոնային	
կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.	կոնֆ.	սեմ.
հինգ		**մեկ**							

3. ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Ամբիոնի հետազոտական գործունեությունը:
Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի գործունեության առաջնահերթություններից է գիտական աշխատանքների կատարման և զարգացման բնականոն ընթացքի ապահովումը: Տնտեսագիտության և կառավարման ոլորտում ամբիոնի կողմից բարձրացված հիմնահարցերը իրենց բնույթով արդիական են և գտնվում են ոչ միայն երկրի այլև միջազգային հանրության, ոլորտի մասնագետների դիտարկման շրջանակներում: Մեծ կարևորություն տալով նաև ուսանողության ներգրավվածությանը համատեղ գիտական աշխատանքների կատարմանը: Ուսանողների ավարտական աշխատանքներում և մագիստրոսների թեզերում կարևորվում է հետազոտական աշխատանքի բաղադրիչը, որը գործնականորեն հիմնված է պրակտիկայի ընթացքում կատարված ուսումնասիրությունների վրա: Որոշ մասնագիտությունների շրջանակում գործատուները մասնակցում են ոչ միայն թեմաների հաստատման գործընթացին այլև տալիս են խորհրդատվություն թեմայում բարձրացված հիմնախնդիրների լուծմանը: Ամբիոնում հետազոտությունները իրականացվել են ըստ հետևյալ հիմնական ուղղությունների՝ ● Մարդկային կապիտալի զարգացման արդի հիմնախնդիրները ՀՀ-ում ● Մարքեթինգի առանձնահատկությունները կրթական ծառայությունների մատուցման ոլորտում ● Փոքր և միջին ձեռներեցությունը հեռանկարային զարգացումը ● Ռազմավարական կառավարման հիմնահարցերը բարձրագույն կրթական համակարգում: ● Ձանգվածային մշակույթի ասպեկտները ● Պատմամշակութային ժառանգության արդի հիմնահարցերը ● Տարածքային ինովացիոն համակարգի ձևավորման հեռանկարները ՀՀ–ում ● Թվային տնտեսությունը բնութագրող համաթվերի վերլուծությունը
Ամբիոն ՊԴԱ և ուսանողների գիտակահետազոտական աշխատանքները, հրապարակումները, անցկացրած կոնֆերանսները, սեմինարները, օլիմպիադաները հաշվետու տարում:
Բացի վերոնշյալ աշխատանքներից հաշվետու տարվա ընթացքում ամբիոնի կողմից բարձր վարկանիշ ունեցող պարբերականներում լույս են տեսել հետևյալ թեմաներով

հետազոտական աշխատանքները.

- Rita Gevorgyan, Valeriya Konovalova, Elena Mitrofanova, “The Impact of Artificial Intelligence on Human Resources Management Strategy: Opportunities for the Humanisation and Risks” SCOPUS
- Даллакян С.А., Арутюнян Г.А. “Развитие предпринимательства в условиях цифровизации (на примере Китая)” РИНЦ

Ամբիոնի դոցենտ Ս. Դալլաքյանը հաշվետու տարում ստացել է դոցենտի կոչում և իրականացրել է հետևյալ գիտահետազոտական աշխատանքները՝

Մարքեթինգային գործունեությունն արվեստում՝ հետազոտական թեման բովանդակում են մշակույթի և ար-վեստի ոլորտի մարքեթինգային գործունեության ժամանակա-կից հայեցակարգը, տեղեկատվությունը ու մարքեթինգային հետա-զոտությունների կազմակերպումը և իրականացումը, սպառողների ուսումնասիրության գործընթացը և շուկայի հատվածավորումը մշակութային կազմակերպություններում, ինչպես նաև հ«ֆանդրայզինգի (ֆոնդահայթայթման) կազմակերպման առանձնահատկությունները և հեռանկարները արվեստի ոլորտում» վերնագրով: *Հետազոտոիթյան արդյունքում լույս է տեսել ուսումնամեթոդական ձեռնարկ «Մարքեթինգային գործունեությունն արվեստում» թեմայով:*

ՀՀ գործարարության զարգացման հեռանկարները ինովացիոն տնտեսության համատեքստում (ՀՀ օրինակով)՝ հետազոտական թեմայում ներկայացվել են գործարարաության զարգացման հեռանկարները ինովացիոն և թվային տնտեսության պայմաններում՝ պարզաբանելով օտաերկրյա փորձը (Չինաստան, Էստոնիա): Մշակվել է Հայաստանի տնտեսության թվային զարգացմանն ուղղված ալգորիթմ: Ուսումնասիրվել և վերլուծվել է գործարարությունը, ինովացիոն և թվային տնտեսությունը բնութագրող համաթվեր և ցուցիչներ: Հետազոտության արդյունքում լույս է տեսել կոլեկտիվ մենագրություն «Գործարարությունն ինովացիոն տննեսության պայմաններում ՀՀ-ում» վերնագրով:

«Բարձր տեխնոլոգիական հենքի վրա տնտեսության դիվերսիֆիկացման հնարավորություններն ու կառուցակարգերը ՀՀ-ում» թեմայի շրջանակներում *ուսումնասիրվել* են բարձր տեխնոլոգիական հենքի վրա ՀՀ տնտեսության դիվերսիֆիկացման ուղիներն և հնարավորությունները՝ շեշտադրելով գիտելիքահենք և ինովացիոն տնտեսության անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև բարձր տեխնոլոգիական տնտեսության դիվերսիֆիկացման ինստիտուցիոնալ մոտեցումները և հեռանկարները ՀՀ-

ում: Հետազոտության արդյունքում լույս են տեսել թվով 4 հոդված և մեկ մենագրություն:

Ամբիոնի ասիստենտ Գրիգոր Մնացականյանը տպագրել է ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, որտեղ քննարկվում են ՀՀ-ում կազմակերպությունների սնանկացման կառավարման և կանխարգելման հիմնահարցերը: Ներկայացված են սնանկության տեսակներն ու փուլերը, ֆունկցիոնալ դերը շուկայական համակարգում, ինչպես նաև կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումներն ու ծրագրերը:
Ուսումնասիրված են կազմակերպությունների սնանկացման տնտեսահիրավական կարգավորման հիմնախնդիրները և ՀՀ սնանկության ինստիտուտի կատարելագործման հիմնուղիները:

Գիտության կոմիտեի կողմից ֆինանսավորվող <<Պատմություն և հիշողություն. Արցախյան երկրորդ պատերազմի հուշարձանացման հիմնախնդիրը և հեռանկարի ուրվագծումը>> թեմայի շրջանակներում ամբիոնի երիտասարդ դասախոս Լուսինե Անգելուշը հունիս-սեպտեմբեր ամիսներին դաշտային հետազոտություններ է կատարել Երևանում, Տավուշի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի, Սյունիքի մարզերում, Արցախում:

Ամբիոնի հաշվետու տարում իրականացրած հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման միջոցառումները:

Տնտեսագիտության և կառավարման ոլորտում ամբիոնի կողմից բարձրացված հիմնահարցերը իրենց բնույթով արդիական են, իսկ հետազոտության արդյունքները անմիջականորոն ամփոփվում են դասախոսության համապատասխան թեմաների շրջանակում: Մեծ կարևորություն տալով նաև ուսանողության ներգրավվածությանը համատեղ գիտական աշխատանքների կատարմանը: Ուսանողների ավարտական աշխատանքներում և մագիստրոսների թեզերում կարևորվում է հետազոտական աշխատանքի բաղադրիչը, որը գործնականորեն հիմնված է պրակտիկայի ընթացքում կատարված ուսումնասիրությունների վրա:

Մշակույթի ոլորտին միտված գիտական հետազոտությունները նպատակաուղղված են նոր և նորագույն շրջանների հայ կերպարվեստի, մշակույթի ոլորտի զարգացման հիմնախնդիրների և դրանց լուծման ուղիների ուսումնասիրությանը:

Տնտեսագիտության և կառավարման ուղղությամբ ներկայացված հետազոտությունները բովանդակում եմ ՀՀ-ում տարածքային ինովացիոն համակարգի ձևավորման ու

զարգացման հեռանկարների, ՀՀ-ում բարձր տեխնոլոգիական և ինովացիոն տնտեսության հիմնախնդիրների ու զարգացման ուղենիշերի, թվային միջավայրի և սպառողի վարքագծի ուսումնասիրմանը:

Աբիոնը ակտիվորեն համագործակցում է ՀՀ տաբեր կազմակերպությունների և ուսումնական հաստատությունների հետ՝ կնքելով պայմանագրեր, նպատստելով ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացմանը: Պետք է նշել, որ հաշվետու տարում համագործակցային պրակտիակա է իրականացրել՝

- ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության կառուցվածքային ստորաբաժանումներում
- «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ»
- «Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ»-ի
- Երևանի քաղաքապետարանի մշակույթի և տուրիզմի վարչություն
- ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ
- Եղիշե Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարան
- «Ծանթ Հեռուստաընկերություն»
- «ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

Հարկ է նշել, որ գործատուները մասնակցում են ոչ միայն թեմաների հաստատման գործընթացին այլև տալիս են խորհրդատվություն թեմայում բարձրացված հիմնախնդիրների լուծման ուղղությամբ:

Ստորև ներկայացված են ամբիոնի կողմից հրատարակված հետազոտական աշխատանքները:

ՊԴԱ-ի կողմից հրատարակված մենագրություններ			
Հեղինակ Ա.Ա.Հ.	Մենագրության անվանումը	Հր.անուն և տարի	Ծավալ
Ս.Ա.Դալլաքյան	Գործարարությունն ինովացիոն տնտեսության համատեքստում	ՀՀ ԳԱԱ Երևան 2022	160

Ամբիոնի աշխատակիցների գիտական հոդվածներ և ժողովածուներ, զեկույցներ և թեզիսներ		
Հեղինակ Ա.Ա.Հ.	Հոդվածի , զեկույցի անվանումը	Ծավալ

Rita Gevorgyan	THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON HUMAN RESOURCES MANAGEMENT STRATEGY: OPPORTUNITIES FOR THE HUMANISATION AND RISKS	11
Rita Gevorgyan	"Strategic Planning and Implementation Process by the Usage of Hoshin Kanri Matrix"	
Ս.Ա. Դալլաքյան Ս.Հ.Սարգսյան	Թվային տնտեսությունը բնութագրող համաթվերի վերլուծությունը և թվային օրակարգը Հայաստանում	18
Ս.Ա. Դալլաքյան Ս.Հ.Սարգսյան	Գործարարությունը և ինովացիոն տնտեսությունը	
Knarik Hovhannisyan, Samvel Misakyan, Vahan Sargsyan, Rima Muradyan	THE INTEGRATION OF CHESS AND MATHEMATICS AS A PREREQUISITE FOR ENHANCING THE QUALITY OF EDUCATION 2022.	20
Ա.Գ. Մինասյան	PR, արվեստ, մշակույթ	7
Լ. Անգելուշ	ՀՀ-ի կողմից ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ իրականացվող լեզվական քաղաքականության հարցի շուրջ	

Ամբիոնի գիտական սեմինարներ	
Սեմինարի անվանումը	Անցկացման վայրը՝ ամբիոն
Թվային տնտեսության արդի մոտեցումները	Մարտ
Ռազմավարական կառավարման գործընթացը կրթական հաստատություններում	Մայիս
Մարքեթինգային գործունեությունն արվեստում	Հունիս
ՀՀ-ում կազմակերպությունների սնանկացման կառավարման և կանխարգելման հիմնահարցերը	Սեպտեմբեր
Պատմամշակութային ժառանգության հիմնախնդիրները ՀՀ-ում	Նոյեմբեր

ՀՀ գործարարության զարգացման հեռանկարները ինովացիոն տնտեսության համատեքստում	Դեկտեմբեր

Ամբիոնի ՊԴԱ-ի որակավորման բարձրացման և վերապատրաստման տարեկան գրաֆիկ			
Դասախոս Ա.Ա.Հ./հաստիք	ՈԲ-ի անցկացման հաստատություն	ՈԲ ժամկետները	Արդյունք
Ռ. Գևորգյան	Իտալիա	նոյեմբեր	Տեսական գիտելիքներ և գործնական մոտեցումներ մետավերսը տնտեսագիտության բնագավառում
Ս. Մելիքյան	Ղրղզստան	նոյեմբեր	Գործնական կարողությունների ընդլանում հետազոտական ցանցերի կիրառման և արդյունքների մշակման համատեքստում

Ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմը մասնակցել է նաև ներքին և արտաքին ռեսուրսների ներգրավմամբ մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրերին: Անհատական շարժունության ծրագրի շրջանակում ամբիոնի վարիչ Ռ. Գևորգյանը մասնակցել է Իտալիայի Մաչերատայի համալսարանում կազմակերպած դասընթացին՝ բանկային համակարգի և ՏՀՏ տեխնոլոգիաների մասնագետների կողմից ներկայացված Մետավերսը տնտեսագիտության ոլորտում դասընթացին, իսկ ամբիոնի դոցենտ Սասուն Մելիքյանը մասնակցել է հետազոտական ցանցերի հզորացում թեմայի շուրջ վերապատրաստումներին:

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոնի արտաքին կապերի և միջազգայնացման աշխատանքների ընդհանուր նկարագրությունը և վերլուծությունը հաշվետու տարում:
Արտաքին համագործակցության հիմնական ուղղություններն են փորձի

փոխանակությունը, առարկայական ծրագրերի մշակման, քննարկման ու փորձաքննության իրականացումը, մասնագիտական հանձնաժողովներում ընդգրկվածությունը, համատեղ միջազգային ծրագրերում մասնակցությունը:

Դասախոսական կազմը, իր գիտական հետաքրքրությունների շրջանակում, մասնակցել է այլ տեղական և միջազգային կրթական և գիտահետազոտական հասատությունների կողմից կազմակերպված աշխատաժողովներին:

Համալսարան-դպրոց կապը ապահովվել է ոչ միայն պրակտիկայի կազմակերպման ընթացքում, այլև քարոզչական աշխատանքի միջոցով. մասնավորապես այցելելով դպրոցներ՝ մասնագիտական կողմնորոշմանն ուղղված հանդիպումների միջոցով, որոնք կազմակերպվել են այդ դպրոցներում արդեն իսկ վարչական աշխատանք իրականացնող շրջանավարտների աջակցությամբ:

Համագործակցությունը այլ կազմակերպությունների հետ ՀՀ կենտրոնական բանկ ֆինանսական կրթության հիմնահարցերը դպրոցում թեմայի ուղղությամբ քննարկում:

Համագործակցային երկարատև կապեր են ձևավորվել Ամերիյան խորհուրդների հետ, որը այս տարի ավելի ընդլայնվեց «Ամենաարդյունավետ մարդկանց յոթ սովորույթները» խորագրով սեմինարի ընթացքում:

«Կրթության կառավարում» մագիստրոսական ծրագրի ուսանողներն ու շրջանավարտները անգլերենով ներկայացրին Սթիվեն Քովիի հեղինակային գրքի՝ կրթության կառավարման համատեքստում դիտարկած սկզբունքները:

Սեմինարին ներկա էին Հայաստանում Ամերիկյան խորհուրդների տնօրեն Դեյգն Վելընթայնը, փոխտնօրեն Նանե Աբրահամյանը, ԱՄՆ դեսպանատան շրջանավարտների համակարգող Լուսինե Մկրտչյանը, Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոնի ներկայացուցիչներ, ուսանողներ, շրջանավարտներ:

Ամփոփելով ուսանողների ելույթները՝ Հայաստանում Ամերիկյան խորհուրդների տնօրեն Դեյգն Վելընթայնը ներկայացրեց հաջողության հասնելու իր փորձը՝ ներկայացնելով ինտերակտիվ որոշ մեթոդներ:Ներկայացված թեմաները ժամանակի ընթացքում կդառնան ուսանողների համար վերապատրաստման կարևոր աղբյուր, այն արդյունավետ կլինի տարբեր ֆակուլտետների ուսանողների համար ևս:

Միջազգային համագործակցության շրջանակները այս տարի ընդլայնվեցին Մաչերատայի համալսարանի հետ: Ամբիոնի վարիչ Ռիտա Գևորգյանն աշխատանքային այցով Իտալիայի Մաչերատայի համալսարանում էր: Նա 2022-23 ուսումնական տարվա հրավիրյալ դասախոս անհատական շարժունության երկամսյա ծրագրի շրջանակում

Տնտեսագիտության և իրավունքի ֆակուլտետի մագիստրոսների համար հանդես է եկել դասախոսություններով:

«Ռազմավարական կառավարում» դասընթացի շրջանակներում ուսանողները տեսական գիտելիքներից բացի, իրավիճակային վերլուծության կիրառման շնորհիվ հնարավորություն են ունեցել զարգացնել նաև գործնական հմտությունները, վերլուծել են հաջողության հասած ընկերությունների ռազմավարությունները, որոնց վերաբերյալ ուսանողները ներկայացրել են իրենց նկատառումները:

Մաչերատայի համալսարանի Տնտեսագիտության և իրավունքի ֆակուլտետի դեկան Ելենա Չեդրոլայի հետ համատեղ մագիստրոսների և հետազոտող-ուսանողների համար իրականացվել են լրացուցիչ հանդիպումներ՝ միտված բիզնեսի և շուկայավարման մոդելների ուսումնասիրությանը, փոքր և միջին ձեռնարկությունների միջազգայնացման գործընթացին:

Աշխատանքային այցի ընթացքում դասախոսություններից բացի, ամբիոնի հետազոտական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների հետ իրականացվել են մի շարք խորհրդատվական հանդիպումներ՝ մարքեթինգի կառավարում, կրթությունը և ժամանակակից տեխնոլոգիաները, թվայնացման գործընթացը տնտեսագիտության ոլորտում թեմաների շուրջ: Այցը բազմաբովանդակ էր, լի՝ արդյունավետ քննարկումներով՝ մասնավորապես Մաչերատա համալսարանի ռեկտորի և պրոռեկտորի հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին հետագա համագործակցության և հետազոտական աշխատանքների հնարավոր ուղղությունները:

Մասնավորապես Մաչերատա համալսարանի Տնտեսագիտության և Իրավունքի ամբիոնի հետազոտական ծրագրում ընդգրկված Մարտա Ջիովանետիի և Ջուլիա Ամադիոյի հետ մարքեթինգի կառավարման, կրթությունը և ժամանակակից տեխնոլոգիաները, թվայնացման գործընթացը տնտեսագիտության ոլորտում թեմաների շուրջ: Բավականին գործնական էր բարձրացված հարցադրումների դիտարկումը Կայուն զարգացման նպատակների համատեքստում:

Հետազոտական աշխատանքների տեսանկյունից առավել արդյունավետ էր պրոռեկտոր Սոչի Կլաուդիոյի և Ֆրանչեսկա Սեվերինի հետ համատեղ կատարված հետազոտական թեմայի շուրջ քննարկումները միտված Մակրոտնտեսական հիմնահարցերին, զբաղվածության բազմագործոն մոդելի ներկայացմանը՝ սոցիալական հաշվառման մատրիցայի կիրառմամբ (SAM):

Առանձնակի ուշագրավ էր Մաչերատայի համալսարանի Տնտեսագիտության և

իրավագիտության ամբիոնի դասախոս Լուկա Ջիրալդիի հետ՝ առցանց հարթակում քննությունների կազմակերպման ընթացքում ուսանողների հետ հաղորդակցման և նրանց էմոցիոների, վարքագծի դրսևորման ուղղությամբ ուսումնասիրությունների շուրջ քննարկումները:

Հանդիպումներ և քննարկումներ են իրականացվել ոչ միայն «Տնտեսագիտության և իրավունքի» ֆակուլտետի պրոֆեսորադասախոսական կազմի հետ, այլև Մաչերատայի համալսարանի «Քաղաքագիտության, հաղորդակցման և միջազգային հարաբերությունների» ֆակուլտետի պրոֆեսոր Բարբիսան Բենեդետայի հետ՝ միտված հաղորդակցման և մարդկային ռեսուրսների կառավարման հարցադրումների շուրջ:

Գրանտների գրասենյակի աշխատակից Լաուրա Կոնչետի հետ հանդիպումը ընթացավ Մաչերատայի համալսարանի գործունեության ռազմավարական հիմնական ուղղությունների շուրջ՝ անդրադառնալով հետազոտական ներուժի ուժեղ կողմերին: Ուշագրավ էր հետդոկտորական կրթաթոշակներին դիմող հետազոտողների, կարիերայի զարգացմանը նպաստող ծրագրերի, շարժունության և վերապատրաստման ծրագրերին դիմելու հնարավորությունների մասին քննարկումները:

Մաչերատայի համալսարանի Միջազգայնացման ռազմավարական գրասենյակի ղեկավար Անդրեա Դեզիի հետ քննարկումը բովանդակում էր կարևոր հարցեր՝ որակի ապահովման քաղաքականության, Մաչերատայի համալսարանի կրթական ծրագրերի մոնիտորինգի և պարբերաբար վերանայման, ուսումնական դասընթացների արդիականացման, ինքնագնահատման մակարդակում հավասարապես կազմված ուսանող-դասախոս հանձնաժողովի աշխատանքների շուրջ քննարկումները:

Համագործակցող արտերկրյա համալսարանների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է համապատասխան աղյուսակում:

Ամբիոնի համագործակցությունը տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ հաշվետու տարում:

Ամբիոնը սերտ համագործակցում է հայաստանյան բարձրագույն ուսումնական և գիտահետազոտական հաստատությունների հետ, մասնավորապես Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի, Երևանի պետական համալսարանի Տնտեսագիտության ֆակուլտետի Կառավարման և գործարարության ամբիոնի, ՀՀ ԳԱԱ Տնտեսագիտության ինստիտուտի, Հայաստանի պետական ազգային ճարտարագիտական համալսարանի հետ ինչպես նաև Peoples' Friendship University of Russia, Նիժնի Նովգորոդի պետական մանկավարժական համալսարանի, Մեծ Բրիտանիայի Միդլսեքսի և

Սաուֆհամփթոն համալսարանների հետ: Ամբիոնի առաջատար մասնագետների կողմից համագործակցությունն ընդլայնվել է նաև Մաչերատայի համալսարանի և Մոսկվայի պետական կառավարման համալսարանի տնտեսագիտության ամբիոնի մասնագետների հետ՝ փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող գիտաժողովների, վերապատրաստումների, սեմինարների անցկացման ուղղությամբ:

Մշակութային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը ընդլայնվել է ՀՀ ԳԱԱ Ծիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի հետ:

Համագործակցություն արտասահմանյան բուհերի ամբիոնների հետ					
Բուհ/ամբիոն /երկիր	Համագործակցության ձևը				
	Ուսումնական	Մեթոդական	Գիտական	Հետազոտական	Այլ
Մոսկվայի պետական կառավարման համալսարան			+	+	
Նիժնի Նովգորոդի Կ. Մինինի անվ. պետական մանկավարժական համալսարան	+	+			
Սաուֆհամփթոնի համալսարան			+	+	
Լոնդոնի Միդլսեքսի համալսարան			+	+	
Իտալիայի Մաչերատայի համալսարան	+			+	

Պրոֆ-դասախոսական անձնակազմի շարժունակություն				
Ա. Ամբիոնի աշխատակիցների աշխատանք արտասահմանյան բուհերում				
Դասախոս Ա.Ա.Հ.	Պաշտոն	Երկիր/բուհ	Մնալու ժամկետ	Արդյունքներ

Ռ. Գևորգյան	ամբիոնի վարիչ	Իտալիա Մաչերատայի համալսարան	երկամսյա այց	Ռազմավարական կառավարման դասընթացը հաջողությամբ ավարտած մագիստրոսները ստացել են համապատասխան կրեդիտային միավոր

5. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՄԱՆ ԵՎ ՄԱՐՔԵԹԻՆԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Ամբիոն աշխատանքը հանրության շրջանում և հանրակրթական դպրոցների աշակերտների հետ, կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի մեխանիզմները:
Աշխատանքը հանրության շրջանում և հանրակրթական դպրոցների աշակերտների հետ իրականացվում են մասնավորապես հասարակությանը տրամադրվող ծառայությունների միջոցով՝ ապահովելով նաև հետադարձ կապը, շահակիցների հետ համագործակցության շրջանակում հանդիպումների, սեմինար-ների, կլոր սեղանների քննարկումների և մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով առցանց գովազդային նյութերի տեղադրման, ինչպես նաև տեսասահիկների և կրթական ծրագրի շրջանավարտների մասնագիտական առաջընթացի վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման միջոցով: Համագործակցության շրջանակում ամբիոնում իրականացվել և իրականացվում են համապատասխան աշխատանքներ կրթական ծրագրերը աշխատաշուկայի պահանջներին մոտեցնելու ուղղությամբ: Ուսումնասիրվել է միջազգային նմանատիպ կրթական ծրագրի փորձը և այն տեղայնացնելով՝ կիրառվել է կրթության կառավարում կրթական ծրագրի շրջանակներում: Իրականացվել են առցանց հանդիպումներ և շահագրգիռ քննարկումներ սոցիալ–մշակութային ոլորտի մասնագետների հետ կապն ամրապնդելու համար, կրթական ծրագրի ծրջանակում շրջանավարտների հետ իրականացվել են քննարկումներ պարզելու համար ստացած մասնագիտության համապատասխանությունն ակնկալված արդյունքներին, կրթական ծրագրում ներառված առարկաների դերը ապագա մասնագիտական գործունեության հաջող իրականացման համար: Ամբիոնի նախաձեռնությամբ հաշվետու տարում իրականացվել է համալսարանի 100-ամյակին նվիրված միջոցառում՝ ներկայացնելով մշակույթի ոլորտի կառավարում մասնագիտության ուսանողների հաջողությունները: «Կառավարիչները 100-ամյա պատմության մեջ» խորագրով կազմակերպած միջոցառման ընթացքում ներկայացվեց «Կառավարում» (ըստ ոլորտի) կրթական ծրագրի ընձեռած լայն

հնարավորությունները ուսանողների և շրջանավարտների կողմից: Առանձնակի ընդգծվեց մշակույթի ոլորտի կառավարման համար տեսական գիտելիքներով և գործնական հմտություններով օժտված բարձրակարգ մասնագետների պատրաստման կարևորությունը, մշակույթի ոլորտի մենեջերների պահանջարկվածությունը, ովքեր տիրապետում են տնտեսագետի և գործարարի որակների՝ ձեռներեցության, տնտեսական և ֆինանսական գործունեության կազմակերպման հմտություններին:

Ապագա կառավարիչները ներկայացրին բուհի հիմնադրման պատմությունը, Կուլտուրայի ֆակուլտետի գործունեությունը, հետաքրքիր իրավիճակներով հագեցած իրենց ուսանողական առօրյան և պրակտիկ գործունեությունը՝ մեծագույն ձեռքբերումներից համարելով իրենց մասնակցությունը ԿԳՄՍ նախարարության կազմակերպած «Մշակույթի ոլորտի կազմակերպությունների ռազմավարական պլանավորում» վերապատրաստման դասընթացին:

Միջոցառման ընթացքում ներկայացվեցին ուսանողների ստեղծագործական և կառավարչական հմտությունները, ոմանք հանդես եկան երաժշտական կատարումներով, իսկ որոշ շրջանավարտներ նույնիսկ ներկայացրեցին իրենց ղեկավարած ստեղծագործական խմբերի կատարումները:

Միջացառումը նաև հնարավորություն տվեց ներկայացնելու տարբեր մշակութային կառույցների հետ համագործակցությունն ու ձեռքբերումները:

Աշխատանք հանրակրթական դպրոցներում՝ աշակերտների հետ			
Աշխ-ի տեսակը	Համակարգող Ա.Ա.Հ.	Միջոցառման անվանումը	Ժամկետը
Մասնագիտական կողմնորոշում	Գևորգյան Ռիտա, Սողոմոնյան Լուսինե, Պողպատյան Սոնա Խոջոյան Կարեն Սարգսյան Փիրուզա	Իրազեկման այց	Մասնագիտական կողմնորոշման ժամանակացույցի համապատասխան

Աշխատանք հանրության շրջանում			
Աշխ-ի տեսակը	Համակարգող Ա.Ա.Հ.	Միջոցառման անվանումը	Ժամկետը
Կառավարում ըստ ոլորտի կրթական ծրագրի ուսանողները	ԿԳՄՍ նախարարություն	Ռազմավարական կառավարման առանձնահատկությունները մշակույթի ոլորտում	երեք ամիս
Կրթության կառավարման ուսանողներ և շրջանավարտներ	Ամերիկյան խորհուրդներ	Ամենաարդյունավետ մարդկանց յոթ սովորույթները	երկու ամիս

6. ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

Ներկայացնել որակի ապահովման ներքին համակարգի աշխատանքները և արդյունավետությունը: Հիմնավորել մոտեցումը:
Ուսումնական գործընթանցների որակը ապահովելու և բարելավելու նպատակով ամբիոնում իրականացվում է հետևողական և համակարգված քաղաքականություն: Այսպես՝ ● Ամբիոնի կողմից բակալավրիատի և մագիստրատուրայի բոլոր մասնագիտություններում իրականացվող դասընթացների առարկայական նկարագրերի, ուսումնամեթոդական փաթեթների վերանայում: ● Քննական և միջանկյալ ստուգումների հարցաշարերի, թեստերի վերանայում: ● Փոխադարձ դասալսումների գրաֆիկի կազմում և իրականացում: ● Քննաշրջանի և լուծարքի շրջանի արդյունքների քննարկում ու վերլուծություն: ● Google Classroom-ի հարթակում իրականացվող գնահատման էլեկտրոնային համակարգի գործառնության հետևում: ● Աշխատաշուկայում շրջանավարտների պահանջարկվածությունը Ուսումնական տարվա ընթացքում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները. 2022թ. սեպտեմբերի 1-ի, . հոկտեմբերի 7-ի նիստին ամբիոնի դասախոսներ՝ Ռ.Գևորգյանը, Ս.Պողպատյանը, Վ.Սարգսյանը, Լ.Սողոմոնյանը, Ա. Միսակյանը, Ա.Մկրտչյանը, Ս.Մելիքյանը,

Կ.Խոջոյանը, Ս.Դալլաքյանը, Գ. Մնացականյանը, Ա. Մինասյանը, Լ. Անգելուշը ուսումնասիրել և քննարկել են բակալավրիատի «Կառավարում /ըստ ոլորտի/», և մագիստրատուրայի «Կրթության կառավարում», կրթական ծրագրերով նախատեսված առաջին կիսամյակի առարկայական նկարագրերը, թեմատիկ տրոհումները, միջանկյալ ու ամփոփիչ ստուգումների հարցաշարերը և դասախոսությունների փաթեթները: Դասախոսներին հանձնարարվել է լրամշակել առարկայական նկարագրերը, թեմատիկ տրոհումները և դասախոսական փաթեթները, քննությունների հարցաշարերը և հարցատոմսերը՝ ապահովել դրանց համապատասխանությունը սահմանված ձևաչափին:

Կազմակերպվել է կուրսային, ավարտական աշխատանքների և մագիստրոսական թեզերի թեմաների քննարկում:

Դասախոսներին տրամադրվել է հավելյալ խորհրդատվություն Google Classroom հարթակում նոր ձևաչափով առարկայական նկարագրեր և թեմատիկ տրոհում տեղադրելու հարցում:

Իրականացվել է էլեկտրոնային ուսումնական հարթակի դասընթացների տիրույթի մշտադիտարկման արդյունքների քննարկում: Ներկայացվել են առկա թերությունները, անհամապատասխանությունները: Դասախոսներին հանձնարարվել է կատարել շտկումներ, լրամշակումներ առարկայական նկարագրերի, թեմատիկ տրոհումների, դասախոսությունների, էլեկտրոնային հանձնարարականների և հարցաշարերի պատշաճ որակը ապահովելու համար: Կազմակերպվել է դասալսումների գործընթացը: Նախապատաստրական աշխատանքներ են արվել միջանկյալ ստուգումների անցկացման, պրակտիկայի կազմակերպման նպատակով:

2022 թ. նոյեմբերի 21–ի աշխատաժողովին ամբիոնի դասախոսներ՝ Ռ. Գևորգյանը, Ս.Պողպատյանը, Լ.Սողոմոնյանը, Ա.Մկրտչյանը, Կ.Խոջոյանը, Ս.Դալլաքյանը, Ա. Միսակյանը, Գ. Մնացականյանը քննարկել են հեռակա ուսուցման հետ կապված ընթացիկ հարցերը: Մասնավորապես քննարկվել է հեռակա առաջին կուրսերի ուսանողների ընդգրկվածությունը և ակտիվությունը Google Classroom էլեկտրոնային ուսուցման հարթակում: Վերահսկվել է էլեկտրոնային ուսումնական նյութերի և հանձնարարությունների ձևավորման և տեղադրման գործընթացը: Նախապատրաստվել է քննությունների կազմակերպման և անցկացման, պրակտիկայի կազմակերպման գործընթացը: Քննարկվել է կուրսային և ավարտական աշխատանքների, պրակտիկայի անցկացման հետ կապված հարցեր:

2023թ.–ին նախատեսվում է իրականացրել խորհրդատվություններ առկա բացթողումները շտկելու համար և ուուսուցման գործընթացում ներմուծել նոր մեթոդներ և մոտեցումներ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառմամբ:

Քննարկվել է հեռավար կրթությամբ դասապրոցեսի առանձնահատկությունները՝

դասախոսությունները, սեմինար գործնական պարապմունքները, միջանկյալ, կիսամյակային քննությունները, ավարտական աշխատանքների նախապաշտպանության և պաշտպանության հիմնահարցերը: Որոշվել է սահմանված ժամանակացույցի համաձայն

- կազմակերպել խորհրդատվություններ Google Classroom էլեկտրոնային համակարգի կիրառման հետ կապված հարցերի շուրջ,
- կազմակերպել մագիստրատուրայի ուսանողների հետազոտական աշխատանքի պլանների և հաշվետվությունների վերահսկում,
- ամբիոնի դասախոսների հետ քննարկել դասապրոցեսի վարման և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հետ կապված հարցերը՝ յուրաքանչյուր առարկայի առանձնահատկություններից ելնելով,
- քնարկել ՊԴԱ վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման խնդիրները (ամբիոնի նիստերում ընթացիկ հարցերի քննարկման ժամանակ),
- քնարկել ՊԴԱ գիտահետազոտական ու գիտաուսումնական աշխատանքների ակտիվացման հարցը:

Ամբիոնի կողմից մշտապես անցկացվել են հարցումներ ուսանողների շրջանում՝ փորձելով բացահայտել դասապրոցեսում առկա թերությունները, դասախոսությունների մատչելիությունը և մասնագիտական պիտանելիությունը, կատարյալ դասապրոցեսի նրանց պատկերացումները, ինչը հնարավորություն է տալիս դիտարկել դասավանդման գործընթացը ուսանողի աչքերով և նախապայմաններ ստեղծել դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների բարելավման համար:

Ներկայացնել գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածության աստիճանը և վերլուծել արդյունավետությունը: Հիմնավորել մոտեցումը /կատարել համառոտ մեջբերումներ համապատասխան հիմքերից/:

Ինչպես համալսանի մյուս մասնագիտական կրթական ծրագրերում այդպես էլ Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի բակալավրատուրայի և մագիստրատուրայի մասնագիտական կրթական ծրագրերի որակի ներքին ապահովման համակարգի ձևավորման հիմքում ընկած են ՀՊՄՀ–ում մշակված որակի ապահովման քաղաքականությունը, որակի ապահովման հայեցակարգը և մի շարք ընթացակարգեր, որոնք հաստատված են ՀՊՄՀ գիտական խորհրդի կողմից:

Որակի բարելավման գործընթացներում հաշվի են առնվել որպես արտաքին շահակիցներ Երևանի Արմեն Հովհաննիսյանի անվան թիվ 194 հիմնական դպրոցի, «Մասիսի պետական գյուղատնտեսական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի, Վաղարշապատի Գրիգոր Նարեկացու անվան թիվ 2 ավագ դպրոցի,Վաղարշապատի Մովսես Խորենացու անվան թիվ 10 ավագ դպրոցի, Երևանի Կարեն Դեմիրճյանի անվան թիվ 139 ավագ դպրոցի, Ավետսիյան կրթահամալիրի, ՀՀ ԿԳՄՍ

նախարարության, Կոմիտասի թանգարան ինստիտուտի, <<ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ >>-ի, «Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ»-ի,Երևանի քաղաքապետարանի մշակույթի և տուրիզմի վարչության, ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտի, Եղիշե Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարանի, «Ծանթ Հեռուստաընկերության» ,«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ և այլ գործընկեր կազմակերպությունների մասնագետների նկատառումները, իսկ ներքին շահակիցները՝ ամբիոնի դասախոսական կազմը և բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ավարտական կուրսերի ուսանողները իրենց գործնական մասնակցությամբ նպաստել են որակի մեխանիզմների ներդրմանն, ուսուցման և դասավանդման գործընթացներում, ինչպես նաև իրենց հետազոտական աշխատանքներում:

Ամբիոնի դասախոսների կատարած աշխատանքի որակի ապահովում և մշտադիտարկում		
Միջոցառման անվանումը	Պատասխանատու	Արդյունքահենություն
Կրթական ծրագրերի վերանայում	Ամբիոնի վարիչ Ռ. Գևորգյան Որակի պատասխանատու՝ Ա. Միսակյան, առաջատար դասախոսներ	Բենչմարքինգի արդյունքներին համապատասխան բարելավված կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքներ
Մշտադիտարկում ASPU Google Classroom հարթակում	Ամբիոնի վարիչ Ռ. Գևորգյան Որակի պատասխանատու՝ Ա. Միսակյան ամբիոնի մասնագետ՝ Փ. Սարգսյան	Աշխատանքները կատարվել են ըստ ժամանակացույցի /ամեն ամիս/: Դասախոսության նյութերի մատչելիության և որակի ապահովում, հանձնարարությունների միջոցով տեսական գիտելիքների ամրապնդում:
Դասալսումներ	Ամբիոնի վարիչ և դասախոսներ	Դասընթացների բարելավում, փորձի փոխանակում, դասխոսական աշխատանքի արդյունավետության բարձրացում

Տնտեսագիտության և կառավարման համահամալսարանական ամբիոն

Ինքնագնահատում (**SWOT-վերլուծություն**)

Տնտեսագիտության և կառավարման ամբիոնի կողմից նախորդ երեք տարիների ընթացքում իրականացված աշխատանքների շրջանակում ներկայացված է **SWOT-վերլուծություն**

Ուժեղ կողմեր	**Թույլ կողմեր**
• Ռազմավարական պլանի ուղենիշներին համահունչ գործընթացների պլանավորում և կազմակերպում, գործողությունների իրականացում և վերահսկում պլան-ժամանակացույցի համապատասխան ՊԻԳԲ շրջափուլով	
• Ամբիոնի կողմից երիտասարդ մասնագետներին տրվող աջակցության և մենթորության արդյունքում մասնագիտական առաջընթաց	• Դասախոսների և ուսանողների համատեղ հետազոտական աշխատանքները չեն կրում շարունակական բնույթ
• Կրթական գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազայի համալրվածություն	• Ուսանողական գիտական խմբակներում ցածր ընդգրկվածություն
• Դասախոսական կազմի կառավարման բնույթի մասնագիտական վերապատրաստումներին մասնակցության ակտիվացում	• Քիչ թվով գործատու-դասախոսների ներգրավվածություն՝ պրակտիկ գիտելիքների զարգացման նպատակով

• ՄԿԾ-ների մշտադիտարկման և վերանայման արդյունքում արդի ուսումնառության նյութերի տեղադրում Google Classroom հարթակում ԱՈՒՄՓ-Ի՝ առարկայական նկարագրերի, թեմատիկ տրոհում, էլ. առաջադրանքների, հարցաշարերի և այլ լրացուցիչ նյութերի տեղադրում և պարբերաբար մշտադիտարկում	
• Դիմորդների ներգրավման աշխատանքների ակտիվացման արդյունքում մագիստրոսների թվաքանակի աճ	
• ՊԴԱ մասնակցությունը գիտաժողովներին և բարձր վարկանիշ ունեցող պարբերականներում հոդվածների հրատարակման ուղղությամբ զգալի առաջընթաց	
• Ուսանողների և դասախոսների ակտիվ մասնակցությունը միջազգային և արտաքին կապերի ընդլայնմանը /իրականացված ծրագրերը նշված են հաշվետվության մեջ/:	
• Ուսանողների գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչների և չափանիշների հստակ սահմանում	
• Հրատարակված ուսումնամեթոդական ձեռնարկների աճ	
• **Հնարավորություններ**	**Վտանգներ**
• Արտաքին շահակիցների հետ հետադարձ կապի ամրապնդում	• Շարժունության ծրագրի շրջանակում ուսանողների և դասախոսների վիզաների ստացման հետ կապված

	դժվարությունները
• Միջազգային կապերի ընդլայնում՝ մասնավորապես Մոսկվայի պետական կառավարման և Իտալիայի Մաչերատայի համալսարանների հետ:	• Google ընկերության կողմից հետագայում որոշ գործիքամիջոցների կիրառման սահմանափակումը կամ պայմանագրային ոչ ցանկալի կետերի կամ որոշ ֆինանսական պարտավորությունների կիրառումը կարող է խոչնդոտել ՀՊՄՀ-ում ներդրված էլեկտրոնային հարթակով ուսումնառությանը
• ՀՀ ԲՈՒՀ-երի տնտեսագիտական և կառավարման ամբիոնների հետ համագործակցության ամրապնդում՝ թեզերի գրախոսում, մասնագիտական հանձնաժողովներին ներգրավվածություն, գիտաժողովներին մասնակցություն և այլն	• Դիմորդների թվի նվազումը պայմանավորված Կառավարում՝ ըստ ոլորտի կրթական ծրագրի շրջանակում ներքին ընդունելության կազմակերպման գործընթացի դադարեցմամբ:

Գործընթացների բարելավման աշխատանքները ընթանում են մշակված գործողությունների պլան ժամանակացույցի համապատասխան, որի համատեքստում ստորև նշված են հիմնական ուղղությունները՝

- Արտաքին շահակիցների ակտիվ ներգրավվածություն ներքին որակի ապահովման գործընթացներին:
- Վերլուծական տվյալների հավաքագրման և մշակման մեխանիզմների բարելավում:
- Դիմորդների ներգրավվման մեխանիզմների ընդլայնում:
- Գործատու- բուհ կապի ամրապնդման իրականացում:
- Հետազոտական աշխատանքում դասախոսն-ուսանող ներգրավվածության ակտիվացում: